

VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC ĐÀO TẠO CÁN BỘ CÔNG ĐOÀN TRONG HỘI NHẬP QUỐC TẾ

PGS.TS. ĐINH THỊ MAI*

Trong xu thế toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế, nền kinh tế - xã hội nước ta đã từng bước phát triển, vượt qua ảnh hưởng của khủng hoảng kinh tế thế giới. Cùng với sự phát triển nhanh của ngành công nghiệp, giai cấp công nhân Việt Nam tăng nhanh về số lượng. Phong trào công nhân, công đoàn trong điều kiện nền kinh tế thị trường, mở cửa và hội nhập quốc tế đòi hỏi đội ngũ cán bộ ngày càng đông về số lượng và nâng cao về chất lượng. Cán bộ công đoàn cần phải được trang bị đầy đủ và luôn cập nhật kiến thức về lý luận chính trị và quản lý kinh tế, kiến thức pháp luật, nghiệp vụ công tác công đoàn... Vì vậy, quan tâm chú trọng vai trò công tác đào tạo cán bộ công đoàn là thật sự cần thiết, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của hoạt động công đoàn trong hội nhập quốc tế.

1. Khái quát chung về công đoàn Việt Nam, cán bộ công đoàn và đào tạo cán bộ công đoàn

Công đoàn Việt Nam là tổ chức chính trị xã hội rộng lớn của giai cấp công nhân - giai cấp đang lãnh đạo Cách mạng Việt Nam thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam. Công đoàn là chỗ dựa, người đại diện tin cậy của công nhân, viên chức, lao động, người cộng tác đắc lực của Nhà nước. Vì thế, Công đoàn Việt Nam có các chức năng cơ bản: đại diện, chăm lo bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân, viên chức, lao động; tham gia quản lý, tổ chức cho công nhân, viên chức, lao động tham gia quản lý cơ quan, đơn vị quản lý kinh tế xã hội; tuyên truyền, giáo dục nâng cao giác ngộ giai cấp, ý thức tổ chức kỷ luật, sống và làm việc theo hiến pháp và pháp luật, vận động công nhân, viên chức, lao động nỗ lực phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Công đoàn được hình thành trong quan hệ lao động, đối tượng vận động tổ chức hoạt động của Công đoàn là công nhân, viên chức, lao động - lực lượng đang nắm giữ những cơ sở vật chất quan trọng nhất, quyết định nhất của nền kinh tế quốc dân, nên hoạt động Công đoàn chủ yếu là hoạt động trong lĩnh vực quan hệ lao động.

Hoạt động công đoàn là hoạt động của đông đảo quần chúng công nhân, viên chức, lao động đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam nhằm chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân, viên chức, lao động, góp phần phấn đấu thực hiện mục tiêu "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ văn minh". Do vậy, cán bộ công đoàn là cán bộ đoàn thể chính trị - xã hội, một bộ phận cán bộ quần chúng của Đảng, nên cán bộ công đoàn vừa mang đầy đủ đặc trưng của cán bộ nói chung, vừa là cán bộ quần chúng của công nhân, viên chức, lao động nên cán bộ công đoàn có những đặc trưng riêng của cán bộ quần chúng trong công nhân, viên chức, lao động.

Cán bộ công đoàn Việt Nam là những thành viên của tổ chức Công đoàn Việt Nam, được lựa chọn vào ban chấp hành thông qua bầu cử tại Đại hội Công đoàn các cấp, hoặc được tuyển chọn, bổ nhiệm, được giao nhiệm vụ cụ thể để thực hiện chức năng, nhiệm vụ của công đoàn, vì quyền lợi và lợi ích của người lao động.

Đào tạo cán bộ công đoàn là việc tổ chức giảng dạy và học tập dài ngày, gắn giữa việc giáo dục nhân cách với cung cấp kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ nhằm chuẩn bị cho cán bộ công đoàn có khả năng đảm nhận công việc nhất định.

Bồi dưỡng cán bộ công đoàn là trang bị, tăng cường thêm kiến thức, truyền thụ kinh nghiệm, kỹ năng, kỹ xảo trong hoạt động thực tiễn công đoàn để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác của cán bộ công đoàn nhằm hình thành, củng cố phẩm chất chính trị, tư tưởng đạo đức, tâm lý, tác phong công tác đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi về tiêu chuẩn cán bộ công đoàn.

Đối tượng của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn là tất cả các cán bộ công đoàn do bầu cử, các cán bộ chuyên trách và không chuyên trách công đoàn ở các cơ quan công đoàn các cấp, tập trung đào tạo, bồi dưỡng cán bộ dự nguồn, các cán

(*) Trường Đại học Công đoàn

bộ chủ chốt của công đoàn cấp trên cơ sở và Chủ tịch công đoàn cơ sở. Ưu tiên công tác đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn công tác công đoàn cho các cán bộ công đoàn tham gia lần đầu vào Ban Chấp hành Công đoàn các cấp, cán bộ công đoàn chuyên trách chưa qua đào tạo nghiệp vụ công tác công đoàn.

Đào tạo cán bộ công đoàn được thực hiện dưới nhiều hình thức: đào tạo chính quy tập trung, đào tạo vừa làm vừa học, đào tạo ngắn hạn, đào tạo dài hạn, đào tạo lại, bồi dưỡng kiến thức, bồi dưỡng kỹ năng, bồi dưỡng chuyên đề...

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng công tác cán bộ và đào tạo cán bộ. Người nói: "Cán bộ là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành, đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ để đặt chính sách cho đúng. Vì vậy, cán bộ là cái gốc của mọi công việc, huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng"¹.

Theo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin: Người giáo dục cũng phải được giáo dục. Người giáo dục phải được nâng cao phẩm chất của mình để có khả năng thu hút, lôi kéo quần chúng đi theo.

Tại Đại hội lần thứ XI Công đoàn Việt Nam, đồng chí Nguyễn Phú Trọng - Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam đã chỉ đạo: "Để xây dựng giai cấp công nhân ngày càng vững mạnh, trước hết cần quan tâm nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị và trình độ các mặt của giai cấp công nhân, đào tạo cán bộ xuất thân từ công nhân, chăm lo lợi ích thiết thân của đội ngũ công nhân, lao động, nhất là về giải quyết việc làm, nhà ở, thu nhập, điều kiện lao động, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế... và các chính sách xã hội khác. Chủ động phối hợp với các cấp chính quyền quan tâm đào tạo, đào tạo lại để công nhân, lao động có thể tiếp cận với những tiến bộ khoa học kỹ thuật và trí thức mới. Tạo ra một phong trào học tập sôi nổi, thiết thực và hiệu quả trong công nhân, lao động, nhất là trong thế hệ trẻ; học tập gắn liền với lao động sản xuất, áp dụng khoa học công nghệ mới, tạo ra năng suất, chất lượng, hiệu quả hơn"².

Quan triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, quan điểm của Đảng, theo nhịp bước đổi mới kinh tế - xã hội, trước sự gia tăng của quá trình hội nhập kinh tế quốc tế làm nảy sinh những điều kiện mới, những khó khăn mới đòi hỏi tổ chức Công đoàn phải đổi mới toàn diện nội dung, phương pháp hoạt động để nâng cao hiệu quả, phát huy vai trò của mình trong đời sống chính trị - xã hội. Một trong những yếu tố cơ bản đảm bảo hoàn thành

thăng lợi nhiệm vụ đó là: tổ chức công đoàn Việt Nam phải tập hợp được đội ngũ cán bộ có trình độ, có năng lực, bản lĩnh chính trị, nhạy cảm trước sự phát triển của công nghiệp hoá, hiện đại hoá và sự biến đổi của cơ chế thị trường trong hội nhập kinh tế quốc tế. Vì vậy, Nghị quyết Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XI đã khẳng định: "Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn đã có chuyển biến tích cực theo hướng đa dạng hóa hình thức, đổi mới nội dung chương trình, phương pháp đào tạo; tổ chức nhiều lớp tập huấn ngắn ngày theo chuyên đề; chú trọng bồi dưỡng cán bộ công đoàn cấp cơ sở ở doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, cán bộ xuất thân từ công nhân, cán bộ nữ, cán bộ mới tham gia công tác công đoàn lần đầu; hình thành đội ngũ giảng viên kiêm chức, tăng cường bồi dưỡng tại cơ sở, chú trọng các nội dung về chính sách pháp luật lao động, kỹ năng hoạt động công đoàn và năng lực, bản lĩnh đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động; gắn công tác đào tạo với công tác nghiên cứu khoa học về công nhân và hoạt động công đoàn..."³

Như vậy, có thể thấy công tác đào tạo cán bộ công đoàn có vai trò quan trọng trong việc xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn vững mạnh, đáp ứng các tiêu chí đánh giá năng lực cán bộ công đoàn, phù hợp với yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và xu hướng hội nhập kinh tế quốc tế.

2. Vai trò của công tác đào tạo cán bộ công đoàn trong hội nhập quốc tế

*** Đào tạo cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu về trình độ học vấn phổ thông, trình độ chuyên môn và trình độ nghiệp vụ công tác công đoàn**

Lênin đã từng nói: "Muốn tham gia quản lý thì phải là người thông thạo chuyên môn, phải biết một cách đầy đủ và chính xác tất cả những điều kiện sản xuất, phải hiểu được kỹ thuật của nền sản xuất đó ở trình độ hiện đại của nó, phải có một trình độ khoa học nhất định"⁴.

Thông qua quá trình đào tạo (bao gồm các giai đoạn giáo dục phổ thông, giáo dục nghề nghiệp, giáo dục chuyên môn nghiệp vụ, giáo dục về lĩnh vực công đoàn) cán bộ công đoàn được trang bị một số kiến thức có tính hệ thống, đảm bảo trình độ học

¹ Hồ Chí Minh toàn tập. - H.: Nxb. Chính trị Quốc gia, 1995. - Tr. 269; Tập 5.

² Bài phát biểu của đồng chí Nguyễn Phú Trọng tại Đại hội XI Công đoàn Việt Nam.

³ Văn kiện Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XI. - H.: Nxb Lao động, 2015 - Tr. 63.

⁴ V.I.Lênin: Toàn tập.- M.: Nxb. Tiến bộ, 1978. - Tr. 248; Tập 40.

vấn phổ thông (là nền tảng để tiếp thu mọi khoa học khác), trình độ chuyên môn nghiệp vụ, khoa học kỹ thuật. Đó là cơ sở, nền tảng ban đầu hình thành năng lực cán bộ công đoàn.

Trong điều kiện hiện nay, hội nhập quốc tế và khoa học kỹ thuật, công nghệ phát triển cao, trình độ văn hoá, chuyên môn, nghiệp vụ của người lao động từng bước được nâng lên, yêu cầu khách quan đặt ra là phải không ngừng nâng cao trình độ học vấn của đội ngũ cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của phong trào công nhân, hoạt động công đoàn trong giai đoạn cách mạng mới.

Bên cạnh đó, cán bộ công đoàn cũng cần phải có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ vững vàng để hiểu rõ tính chất công việc của từng loại công nhân, hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng và điều kiện sống của công nhân, người lao động, từ đó, thực sự gần gũi và làm tốt chức năng của người cán bộ công đoàn.

Giai cấp công nhân ngày càng lớn mạnh không ngừng cả về số lượng và chất lượng. Do đó, công tác đào tạo cán bộ công đoàn ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong việc xây dựng, đào tạo đội ngũ cán bộ có năng lực chuyên môn, trình độ lý luận nghiệp vụ công đoàn, đủ khả năng lãnh đạo giai cấp công nhân, người lao động. Đặc biệt, cần quan tâm, tập trung đào tạo đội ngũ cán bộ công đoàn cơ sở để cán bộ công đoàn cơ sở biết cách hoạt động, tập trung huấn luyện kỹ năng thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể với người sử dụng lao động. Bên cạnh đó, tăng cường bồi dưỡng, nâng cao kiến thức pháp luật cho đội ngũ cán bộ công đoàn, để họ có đủ kiến thức, từ đó có thể lãnh đạo công nhân đình công đúng luật. Cán bộ Công đoàn cơ sở được đào tạo tốt các nghiệp vụ này sẽ giải quyết được bài toán: Vừa nâng cao vai trò đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động, vừa nâng cao được uy tín của tổ chức Công đoàn để tạo niềm tin và thu hút người lao động gia nhập tổ chức Công đoàn.

*** Đào tạo cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu về trình độ lý luận chính trị**

Khi bàn về việc học tập của cán bộ, Bác Hồ nhấn mạnh: “Ra sức học tập chủ nghĩa Mác - Lênin và đường lối, chính sách của Đảng, học tập văn hoá, kỹ thuật và nghiệp vụ; không ngừng nâng cao trình độ chính trị, tư tưởng và năng lực công tác của mình”⁵. Yêu cầu về trình độ lý luận chính trị đối với cán bộ công đoàn là phải được trang bị lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, trang bị lý luận về giai cấp công nhân và tổ chức, hoạt động của Công đoàn Việt Nam.

Trong điều kiện hiện nay, cần bổ sung quan điểm mới trong công tác đào tạo cán bộ Công đoàn. Đó là:

- Đào tạo cán bộ công đoàn dựa trên cơ sở giữ vững và tăng cường bản chất giai cấp công nhân theo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác cán bộ công đoàn: Đảng nắm cán bộ và công tác cán bộ, đó là một nguyên tắc, vì Đảng là đội tiên phong chính trị của giai cấp công nhân. Muốn đảm bảo vững chắc sự lãnh đạo của Đảng với giai cấp công nhân thì Đảng phải nắm cán bộ vì cán bộ là vai trò then chốt trong việc thực hiện đường lối của Đảng. Đảng nắm cán bộ từ khâu xác định tiêu chuẩn cho mỗi chức danh, tuyển chọn và quy hoạch cán bộ theo tiêu chuẩn trên cơ sở tiêu chuẩn cho đi bồi dưỡng và bổ nhiệm vào các chức danh của mọi tổ chức. Đồng thời Đảng phải quản lý cán bộ và phân cấp quản lý cán bộ theo nguyên tắc tập trung dân chủ: Trong công tác cán bộ công đoàn đều phải thông qua các cấp ủy Đảng. Muốn bổ nhiệm cán bộ thì phải làm từng bước theo đúng thủ tục và điều lệ của mỗi cấp. Đánh giá cán bộ trên phương diện cá nhân tự kiểm điểm đánh giá mình, tập thể đánh giá cá nhân, tổ chức.

Thông qua quá trình đào tạo, cán bộ công đoàn không chỉ được trang bị trình độ lý luận chính trị mà còn hình thành khả năng vận dụng những kiến thức lý luận chính trị vào hoạt động công đoàn, là khả năng tổng hợp thực tiễn, vận dụng lý luận vào phân tích, xem xét, so sánh, đánh giá đúng đắn thực tế khách quan, từ đó rút ra những bài học kinh nghiệm cho tổ chức hoạt động công đoàn trong thực tế.

Thông qua những kiến thức lý luận chính trị được trang bị trong quá trình đào tạo, cán bộ công đoàn có thể giới quan và phương pháp luận khoa học làm cơ sở cho nhận thức chính trị, nhận thức khách quan, nắm bắt những nhu cầu thực tiễn đặt ra, hiểu rõ các quy luật khách quan của cuộc sống, trên cơ sở đó, đề ra những nội dung, phương pháp hành động thoả đáng, giải quyết những mâu thuẫn phát sinh hàng ngày, mang lại hiệu quả tối ưu, phù hợp với nguyện vọng và thoả mãn lợi ích của công nhân, người lao động. Do vậy, công tác đào tạo, nâng cao trình độ lý luận chính trị của cán bộ công đoàn đóng vai trò quan trọng và phải được thực hiện thường xuyên.

Cán bộ công đoàn phải được đào tạo, bồi dưỡng

⁵ Hồ Chí Minh: Toàn tập.- H.: Nxb: Chính trị Quốc gia, 2000. - Tr.203; Tập 11.

để có lập trường tư tưởng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có lòng yêu nước, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, thấm nhuần đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, đồng thời có khả năng tuyên truyền đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước vào trong quần chúng công nhân lao động, biết thuyết phục quần chúng, tập hợp quần chúng xây dựng giai cấp công nhân, xây dựng Đảng và Nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội.

***Đào tạo cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu về năng lực lãnh đạo, tổ chức thực hiện chức năng, nhiệm vụ của công đoàn**

Trong hoạt động công đoàn, người cán bộ công đoàn khi đưa ra quyết định cần có cơ sở khoa học, có tính khả thi và thể hiện được ý chí nguyện vọng của đông đảo công nhân, lao động; cán bộ công đoàn phải biết phát huy nội lực và biết vận dụng sức mạnh tổng hợp (của chính quyền, các tổ chức đoàn thể và của mọi cá nhân để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của công đoàn). Đồng thời, cán bộ công đoàn phải biết tổ chức theo dõi, đốc thúc, kiểm tra, tổng kết và rút ra bài học kinh nghiệm cho bản thân và cho tổ chức công đoàn mà mình phụ trách, biết lựa chọn những nhiệm vụ trọng tâm trong từng thời gian để triển khai thực hiện, biết tổ chức chỉ đạo điểm, rút kinh nghiệm nhân rộng các điển hình tiên tiến, nhằm tạo thành phong trào hành động sôi nổi rộng khắp trong đơn vị. Người cán bộ công đoàn phải có năng lực lãnh đạo, thực hiện các chức năng của công đoàn.

Thông qua quá trình đào tạo, các năng lực tư duy, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ, trình độ lý luận chính trị và khả năng vận dụng linh hoạt các phương pháp hoạt động của cán bộ công đoàn về cơ bản được hình thành; đồng thời cán bộ công đoàn sẽ quán triệt đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào việc để ra chương trình, kế hoạch công tác của công đoàn, đồng thời có năng lực tập hợp, vận động, tổ chức công nhân, lao động thực hiện có hiệu quả nghị quyết, chương trình, kế hoạch của công đoàn. Hay nói cách khác, giáo dục đào tạo có vai trò quan trọng, tác động trực tiếp tới năng lực lãnh đạo của cán bộ công đoàn thực hiện các chức năng, nhiệm vụ của công đoàn.

Theo quan điểm của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam: ở đâu có công nhân lao động, ở đó có công đoàn. Do đó phạm vi hoạt động của công đoàn ngày càng mở rộng, đặc biệt trong khu vực kinh tế ngoài nhà nước. Tình hình đó đòi hỏi cán bộ công đoàn phải có năng lực hoạt động thực tiễn, bám sát đời sống thực tiễn, phải có quan điểm quần chúng, đi sâu vào

đời sống công nhân viên chức và lao động, nắm bắt tâm tư nguyện vọng của quần chúng để báo cáo với Đảng và Nhà nước, để Đảng và Nhà nước kịp thời đưa ra chính sách kinh tế xã hội phù hợp với thực tiễn, đáp ứng nguyện vọng của công nhân lao động, huy động được sức mạnh của công nhân, công đoàn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc.

Người cán bộ công đoàn cũng phải luôn vững tin ở quần chúng công nhân lao động và viên chức; phải có đạo đức cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, có ý thức đấu tranh chống tiêu cực, chống quan liêu, tham nhũng, tích cực góp phần làm trong sạch Đảng và bộ máy Nhà nước, quyết tâm phấn đấu cho lợi ích của người lao động, vì lợi ích của nhân dân, phục vụ nhân dân.

***Đào tạo cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu của phong trào công nhân, công đoàn trong giai đoạn cách mạng mới - phát triển nền kinh tế thị trường, hội nhập ngày càng sâu và rộng với khu vực và quốc tế**

Trong xu thế hội nhập kinh tế quốc tế, quan hệ lao động luôn luôn biến động, hoạt động công đoàn phải đổi mới cho phù hợp với sự phát triển chung. Công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế đặt ra sự cần thiết phải đổi mới hệ thống tổ chức Công đoàn Việt Nam góp phần thực hiện dân chủ và đổi mới xã hội, chăm lo bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân, viên chức và lao động, tham gia quản lý nhà nước, giữ vững và tăng cường mối quan hệ mật thiết giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân. Trong điều kiện đó, đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, nắm vững nghiệp vụ công tác công đoàn để thực hiện tốt các chức năng công đoàn là nhiệm vụ có tầm quan trọng chiến lược.

Tác động của quá trình toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế, cơ cấu kinh tế xã hội, cơ cấu giai cấp công nhân Việt Nam đang có những biến đổi to lớn, đòi hỏi tổ chức công đoàn phải có sự đổi mới toàn diện, từ đổi mới tư duy công đoàn đến xác định mô hình, nội dung, phương pháp hoạt động. Mấu chốt là đổi mới đội ngũ cán bộ. Thực tiễn phong trào công nhân và công đoàn Việt Nam đang đặt ra những yêu cầu mới cho công tác đào tạo cán bộ công đoàn.

Trước hết, công tác đào tạo, bồi dưỡng sẽ thay đổi tư duy, nhận thức mới về tính chất, vị trí, vai trò và chức năng của công đoàn trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế cho cán bộ công đoàn. Trong đó, đổi mới nhận thức về chức năng công đoàn có quan hệ trực tiếp đến việc xác định mục tiêu, phương hướng hoạt động cụ thể của từng cấp công đoàn, của từng cán bộ công đoàn, gắn với công việc, hàng ngày của cán bộ công đoàn.

Trong điều kiện hiện nay, cán bộ công đoàn phải nhận thức sâu sắc rằng: Chức năng bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng là chức năng hàng đầu, chức năng trung tâm. Bởi lẽ bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân lao động là xuất phát từ mục đích của hội nhập và phát triển kinh tế. Muốn hội nhập có hiệu quả thì phải phát huy đến mức tối ưu nguồn lực con người. Hội nhập để phát triển và phát triển kinh tế phải gắn liền với tiến bộ và công bằng xã hội trong từng bước đi và toàn bộ quá trình phát triển của đất nước. Nếu chức năng bảo vệ lợi ích người lao động là chức năng hàng đầu, chức năng trung tâm thì các chức năng tham gia quản lý và chức năng giáo dục phải xoay quanh chức năng này để phát huy tác dụng và đạt tới mục tiêu hoạt động của công đoàn.

Thứ hai, đào tạo, bồi dưỡng sẽ thường xuyên cập nhật những kiến thức mới cho cán bộ công đoàn trước sự chuyển biến của đời sống kinh tế - xã hội. Quá trình hội nhập quốc tế mở ra môi trường rộng lớn để tăng cường sự hợp tác, liên kết, liên doanh giữa các chủ thể kinh tế, tạo nên một thị trường thống nhất trong nước và mở rộng, giao lưu kinh tế với bên ngoài. Song quá trình này cũng làm nảy sinh những làn sóng cạnh tranh mạnh mẽ. Hợp tác thống nhất và cạnh tranh tác động lẫn nhau, vừa tạo nên cơ hội, vừa tạo nên những thách thức. Chỉ những doanh nghiệp đủ sức vươn lên trong quá trình hội nhập mới có thể đứng vững và phát triển, nếu không doanh nghiệp bị phá sản, công nhân thất nghiệp. Cán bộ công đoàn hoạt động trong môi trường này phải luôn luôn được cập nhật kiến thức mới, hết sức chủ động, sáng tạo để đề ra những giải pháp tạo điều kiện cho các doanh nghiệp hoạt động đúng pháp luật, có hiệu quả đồng thời bảo đảm cho công nhân có việc làm, có thu nhập, đời sống vật chất và tinh thần, từng bước được nâng cao.

Thứ ba, đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ công đoàn có tri thức và năng lực mới để hoàn thành nhiệm vụ. Đó là những kiến thức về kinh tế thị trường, về hội nhập quốc tế, về pháp luật, về tranh chấp lao động, đình công, về ký kết thỏa ước lao động tập thể... Để trên cơ sở đó cán bộ công đoàn có đủ năng lực tham gia giải quyết các quan hệ lao động trong từng doanh nghiệp và toàn xã hội, không phải chỉ bằng những biện pháp hành chính cứng nhắc mà phải thông qua quan hệ lao động, quan hệ lợi ích trong nền kinh tế thị trường, trên cơ sở của pháp luật Nhà nước. Điều đó đòi hỏi, cán bộ công đoàn không những là người có đức, có tài, biết dẫn thân trong phong trào lao động sản xuất của công nhân lao động, của các doanh nghiệp mà còn phải hiểu biết

pháp luật, biết vận dụng những kiến thức pháp luật để giải quyết các mối quan hệ lao động, quan hệ lợi ích có hiệu quả.

Thông qua đào tạo, cán bộ công đoàn có kiến thức, năng lực thực hiện cơ chế bình đẳng thương lượng và ký kết thỏa ước lao động tập thể. Quan hệ lao động được biểu hiện chủ yếu ở hợp đồng lao động và thỏa ước lao động tập thể. Hợp đồng lao động là hợp đồng làm việc của người lao động ký kết với đơn vị sử dụng lao động, tác dụng cơ bản của nó là xác lập quan hệ lao động. Thỏa ước lao động tập thể là hợp đồng do công đoàn đại diện cho người lao động, thông qua thương lượng tập thể, đàm phán, ký kết với đơn vị sử dụng lao động. Tác dụng cơ bản của nó là xác định tiêu chuẩn lao động, các chính sách đãi ngộ cụ thể và thực thi nó. Thỏa ước lao động tập thể điều tiết quan hệ lao động nhằm đảm bảo cho quan hệ lao động có thể vận hành bình thường theo pháp luật quy định. Trên cơ sở hiểu biết pháp luật, nhất là Luật Lao động, Luật Công đoàn, người cán bộ công đoàn phải nâng cao năng lực hoạt động thực tiễn của mình để thực hiện bình đẳng thương lượng và ký kết thỏa ước lao động tập thể, đại diện cho người lao động thực hiện tốt những nội dung trong thỏa ước, đem lại lợi ích cho người lao động, đảm bảo cho doanh nghiệp phát triển có lợi cho nền kinh tế nói chung. Công đoàn phải là một bên của quan hệ kinh tế và quan hệ lao động tiến vào thị trường, phát huy vai trò điều tiết quan hệ lao động của công đoàn, thúc đẩy ổn định, phát triển kinh tế xã hội.

Tóm lại, trước yêu cầu ngày càng cao của hoạt động công đoàn trong quá trình hội nhập quốc tế, người cán bộ công đoàn cần phải có khả năng và được trang bị trình độ lý luận chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ công tác công đoàn tốt hơn để tiếp thu, hiểu biết và hòa nhập với môi trường văn hoá, kinh tế, chính trị, xã hội ngày phức tạp và mở rộng. Điều đó, đòi hỏi cán bộ công đoàn phải không ngừng học tập nâng cao trình độ mọi mặt của mình, phải nêu cao tinh thần dân chủ, biết vận động, thuyết phục, phải có bản lĩnh và tinh thần quốc tế trong sáng, biết tiếp thu những kinh nghiệm của các tổ chức công đoàn ở các nước vào điều kiện nước mình, nâng cao chất lượng hoạt động công tác công đoàn trong xu thế toàn cầu hoá. Vì vậy, nâng cao vai trò công tác đào tạo cán bộ công đoàn trong giai đoạn hiện nay là thực sự cần thiết và cần phải được quán triệt, coi đây là một trong những nhiệm vụ chiến lược quan trọng nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn vững mạnh và phát triển tổ chức Công đoàn đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. □